

KJÖLFESTA

FRÉTTABRÉF STÉTTARFÉLAGS STARFSMANNA Í ALMANNAÞJÓNUSTU

Kjölur stéttarfélag | Skipagötu 14 - þriðju hæð | 602 Akureyri | Sími 525 8383 | www.kjolur.is | Mars 2020 | 2. tölublað | 16. árgangur

Kjarasamningar loks undirritaðir

- » Vinnutímastyttingin tímamót
- » Samningar um lífsgæði
- » Endurnýjun í stjórn Kjalar

- » Starfið mitt
- » Aðalfundur framundan
- » Lærdómsrík félagsstörf innan Kjalar

Endurnýjun í stjórn Kjalar

Á komandi aðalfundi verður kjörin ný stjórn Kjalar, stéttarfélags starfsmanna í almannajónustu. Kjörtímabil stjórnar er þrjú ár og lýkur þar af leiðandi á aðalfundi árið 2023. Formaður er kosinn sérstaklega og býður Arna Jakobína Björnsdóttir, formaður félagsins, sig fram til áframhaldandi formennsku næstu þrjú ár.

Úr stjórn hverfur Lilja Rós Aradóttir og eru henni þökkuað störf á þeim vettvangi, sem og Haraldi Tryggvasyni sem verið hefur varamaður í stjórn en gaf ekki kost á sér áfram. Annað stjórnarfolk gaf kost á sér til endurkjörs.

Nýr aðalmaður í stjórn Hólmfríður Ósk Norðfjörð og Anna Klara Hilmarsdóttir gefur kost á sér sem nýr varamaður stjórnar.

Stjórn Kjalar 2020-2023

Arna Jakobína Björnsdóttir, formaður
Skrifstofa Kjalar

Árni Egilsson
Skagafjarðar-veitur

Elfa Björk Sturludóttir
Bæjarskrifstofurnar á Blönduósi

Hólmfríður Ósk Norðfjörð
Grunnskóli Fjallabyggðar

Hólmfríður Guðlaug Jónsdóttir
Dvalarheimilið Dalbær, Dalvík

Ingunn Jónhannesdóttir,
Íþróttamiðstöðvar Borgarbyggðar

Varamenn:

Kristín Sigurðardóttir
Fasteignir Akureyrarbæjar

Anna Klara Hilmarsdóttir
Norðurorka, Akureyri

Ómar Örn Jónsson
Glerárskóli, Akureyri

Útgefandi:
KJÖLUR stéttarfélag starfsmanna í almannajónustu
Skipagötu 14, þriðju hæð | Pósthólf 75 | 602 Akureyri
Sími 525 8383 | Fax 525 8393
kjolur@kjolur.is | www.kjolur.is
Starfsmenn skrifstofu Kjalar:
Arna Jakobína Björnsdóttir, formaður - jakobina@kjolur.is
Margrét Árnadóttir, fulltrúi - margret@kjolur.is

Ritnefnd:
Hermína B. Sigurðardóttir
Kristín Sigurðardóttir
Páll Jóhannsson

Forsíðumynd:
Undirritun kjarasamninga
opinberra starfsmanna í
mars 2020

Ábyrgðarmaður:
Arna Jakobína Björnsdóttir
Umsjón, textavinnsla og uppsetning:
Ritform ehf., Akureyri

Prentun: Litróf umhverfissvottuð prentsmiðja

Skrifstofur Kjarar stéttarfélags starfsmanna í almannapjónustu eru í Alþýðuhúsinu við Skipagötu á Akureyri.

Sterk staða sjóða Kjarar

Fyrir liggja ársreikningar sjóða Kjarar vegna rekstrarársins 2019 en staða þeirra er almennt sterk. Stærstur er orlofssjóður en eignir hans námu í árslok tæpum 192 milljónum króna og var bókfært eigið fé á sama tíma tæplega 153 milljónir króna. Sjóðurinn var gerður upp með 5,3 milljóna króna halla á árinu sem að stærstum hluta skýrist af kostnaði sem sjóðurinn varð fyrir vegna orlofsbúðar á Tenerife í fyrra en fall WOW air og fleiri þættir gerðu að verkum að það verkefni gekk ekki eftir með þeim hætti sem ætlunin var.

Félagssjóður skilaði tæplega 8,5 milljóna hagnaði og voru eignir hans í árslok rúmar 89 milljónir króna. Bókfært eigið fé sjóðsins var 88 milljónir.

Eignir fræðslusjóðs voru í árslok 54,5 milljónir og bókfært eigið fé tæpar 53 milljónir. Hagnaður sjóðsins nam tæpum 2,7 milljónum króna í fyrra.

Átaks- og vinnudeilusjóður var rekinn með rúmlega 6,1 millj. kr. hagnaði. Eignir sjóðsins námu í árslok rúmum 90 milljónum króna.

Mannauðssjóður var gerður upp með 560 þúsund króna halla en eignir hans námu í árslok rúmum 12,2 milljónum króna.

Tvær tillögur að lagabreytingum

Fyrir komandi aðalfund Kjarar þann 19. mars næstkomandi leggur stjórn félagsins tvær breytingar á lögum þess. Annars vegar er breyting á 1. grein laganna sem tekur til félagssvæðis og er lagt til að í stað sýslna og einstakra byggðarlaga verði félagssvæðið skilgreint Austurland, Norðurland, Vesturland og Vestfirðir.

Hitt atriðið er eftirfarandi tillaga um lagaákvæði til bráðabirgða:

„Á meðan þróun er í sameiningarmálum Kjarar stéttarfélags við önnur bæjarstarfsmannafélög er stjórn félagsins heimilt að tryggja að nýsameinað félag fái einn stjórnarmann í stjórn félagsins fram að næsta stjórnarkjöri. Einnig skal stofnuð ný deild með nafni hins nýsameinaða félags.“

Tillögur til aðalfundar

Stjórn Kjarar stéttarfélags ákvað á fundi sínum í janúar að leggja eftirfarandi tillögur fyrir aðalfund til umfjöllunar og afgreiðslu.

Tillaga um félagsgjöld

Stjórn Kjarar stéttarfélags leggur til að félagsgjöld verði óbreytt frá því sem nú er þ.e.a.s. 1% af öllum launum.

Tillaga um gjald í átaks- og vinnudeilusjóð

Stjórn Kjarar stéttarfélags leggur til að gjald í átaks- og vinnudeilusjóð 4% af félagsgjaldi að frádregnum gjöldum til BSRB.

Tillaga um gjald í áfallasjóð

Stjórn Kjarar stéttarfélags leggur til að gjald í áfallasjóð verði 2% af félagsgjaldi að frádregnum gjöldum til BSRB.

Tillaga um framlag úr orlofssjóði til félagssjóðs

Stjórn Kjarar stéttarfélags leggur til að orlofssjóður greiði 7% af orlofssjóðsgjöldum til félagssjóðs til að mæta kostnaði af rekstri orlofssjóðs.

Tillaga um félagsgjald starfsmanna sem starfa á grundvelli laga um kjarasamninga opinberra starfsmanna

Stjórn Kjarar stéttarfélags leggur til að þeim embættismönnum sem starfa á grundvelli laga um kjarasamninga opinberra starfsmanna nr. 94/1986 og eru án kjarasamnings fái aðild að félaginu. Félagsgjald verði 2,11% sem skiptist í alla sjóði félagsins eftir ákvæðum þeirra þar um.

Rafræn atkvæðagreiðsla um kjarasamningana

Rafræn kosning um nýgerða kjarasamninga við Samband sveitarfélaga og ríkið mun standa yfir til kl. 10:00 þann 23. mars.

Félagar - takið í atkvæðagreiðslunni og sendið með því skýr skilaboð um afstöðu ykkar til samninganna.

Upplýsingar um kosninguna eru á heimasíðu Kjarar www.kjolur.is

Stjórn Kjarar, stéttarfélags starfsmanna í almannapjónustu

„Þetta eru lífsgæða-samningar“

segir Arna Jakobína Björnsdóttir, formaður Kjalar um nýgerða kjarasamninga

„Þessir kjarasamningar eru í mínum huga lífsgæðasamningar í ljósi þess árangurs sem náðist í stóra baráttumálinu sem er stytting vinnuvikunnar hjá öllum okkar félagsmönnum. Með samkomulaginu um vinnutímastyttingu hjá vaktavinnufólki náðum við líka mjög stórum áfanga sem gleður mig sérstaklega sem fyrrum starfsmann í vaktavinnu. Ég skil mjög vel þá áherslu sem vaktavinnufólk lagði á að fá fram viðurkenningu í samningunum á því álagi sem þeirra vinnutíma fylgir. Vissulega náðist ekki allt fram við samningaborðið sem ég hefði kosið en samt sem áður er ég í heildina mjög sátt við niðurstöðuna,“ segir Arna Jakobína Björnsdóttir, formaður Kjalar stéttarfélags, um nýju kjarasamningana sem félög opinberra starfsmanna undirrituðu á dögunum. Með þeim var afstýrt með fárra klukkustunda fyrirvara viðtækum verkföllum opinberra starfsmanna en félagsmenn Kjalar og annarra aðildarfélaga BSRB samþykktu verkfallsboðun með yfirgnæfandi meirihluta nú í febrúar.

„Það er ekki nokkur vafi að yfirvofandi verkföll og samstaða okkar félagsmanna um boðun þeirra höfðu úrslitaáhrif á lokametrum samninganna,“ segir Arna Jakobína. Kynning samninganna stendur nú yfir hjá félagsmönnum aðildarfélaga BSRB og á atkvæðagreiðslu að vera lokið þann 23. mars.

Vinnutímastyttingin á næsta ári – smíða þarf ný kerfi

Arna Jakobína segir að í ljósi þess hversu þunga áherslu opinberir starfsmenn lögðu á vinnutímastyttinguna í kröfugerð sinni fyrir samningana þá sé niðurstaðan í meginatriðum í samræmi við væntingar.

Kjarasamningar við sveitarfélögin tilbúnir og undirritaðir í húsakynnum ríkissáttasemjara. Arna Jakobína situr hér á hægri hönd Helgu Jónsdóttur, ríkissáttasemjara, fyrir miðri mynd.

„Vinnutímastyttingin er viðameiri en margir gera sér grein fyrir, ekki síst á þeim vinnustöðum sem fólk er í vaktavinnu og nú hefst hin eiginlega vinna úti á vinnustöðunum við útfærsluna. Styttingin hjá dagvinnufólki er einfaldari og mun taka gildi þann 1. janúar 2021 en trúlega mun styttingin hjá vaktavinnufólki ekki verða tilbúin fyrr en 1. maí 2021. Þessar breytingar útheimta að smíða verður ný kerfi utan um vaktavinnuna og allir aðilar eru sammála um að vanda vel til verka enda skrefið stórt og flókið. Þau vinnutímaskráningarkerfi sem til eru í dag eru ekki byggð til

Arna Jakobína Björnsdóttir með nýju kjarasamningana við ríki og sveitarfélög sem nú verða bornir undir félagsmenn.

að halda utan um svona breytingar og þess vegna þarf að gefa tíma til að ljúka öllum undirbúningi áður en breytingin tekur gildi. Sannarlega hefði ég viljað sjá þetta taka styttri tíma en stóra málið er að sjá loks fyrir endann á baráttunni fyrir styttingu vinnuvikunnar og að vinnuaðstæður vaktavinnufólks séu metnar að verðleikum," segir Arna Jakobína.

Jákvætt skref fyrir heilbrigðiskerfið

„Allar rannsóknir hafa stutt okkar málflutning um að stíga verði skref í styttingu vinnuvikunnar hjá vaktavinnufólki sérstaklega því það er bæði mjög erfitt og slítandi að vinna vaktir. Um leið erum við að ná árangri í því að gera vinnutíma þessa fólks fjöldskylduvænni. Við erum líka að mæta sjónarmiðum yngri kynslóðarinnar um aukinn frítíma og horfast í augu við öðruvísi nálgun fólks á samspil vinnu og einkalífs en við þekktum áður. Út frá þessu höfðum við á orði við lok samningsgerðarinnar að nú hafi tekist að byggja ofan á lífsskjarasamninginn með styttingu vinnuvikunnar og gera nokkurs konar lífsgæðasamning opinberra starfsmanna," segir Arna Jakobína og leggur einnig áherslu á að vinnutímastyttingin skapi ákveðin tækifæri í heilbrigðiskerfinu.

„Flest af okkar fólki í vaktavinnunni starfar í heilbrigðiskerfinu og ég er ekki í nokkrum vafa um að með vinnutímastyttingunni höfum við gert þessi störf meira aðlaðandi. Það hlýtur að vera jákvætt skref fyrir heilbrigðiskerfið."

Launahækkanir í aðalatriðum hliðstæðar Lífskjarasamningnum

Hvað launaliðinn varðar var í meginatriðum samið við ríki og sveitarfélög um hliðstæðar hækkanir á samningstímanum og voru í Lífskjarasamningnum á almennum markaði á síðasta ári, þ.e. 90.000 hækkan á lægstu laun á samningstímanum. Gildistími samninga opinberra starfsmanna er sá sami, þ.e. til loka marsmánaðar 2023. Segja má að hækkanir hjá þeim félagsmönnum sem eru í störfum hjá sveitarfélögum séu að fullu hliðstæðar en meiri átök voru á lokametrunum í Karphúsinu hvað þetta atriði snertir við ríkið. „Þar var farin önnur leið í launatöflum en sem á heildina litið ætti að fara mjög nálægt 90.000 hækkaninni á lægstu laun. Þetta var það atriði sem okkur reyndist erfiðast að sækja í viðræðum við ríkið," segir Arna Jakobína.

Eins og alltaf gerist þurftu samningamenn stéttarfélaganna að standa upp frá borðum án þess að ná fullkomlega öllu í gegn. Þannig náðist ekki að gera aðfangadag og gamlársdag að stórhátíðardögum að fullu, líkt og kröfur voru gerðar um. Hins vegar varð breyting á fjölda orlofsdaga sem taka mun gildi á næsta orlofsári. „Í þessum samningum fengum við viðurkennda 30 orlofsdaga fyrir alla okkar félagsmenn og það er með sama hætti og vaktavinnan mikið og gott skref í lífsgæðum, ekki síst fyrir barnafjölskyldurnar sem sumar hverjar eru með börn á leikskólum sem loka í sex vikur yfir sumarið. Fyrir hluta okkar starfsmanna fjölga því orlofsdögum um fjóra," segir Arna Jakobína og nefnir einnig sem dæmi um nýjungar í samningunum að þar er að finna ákvæði um mikilvægi þess að stofnanir setji sér viðverustefnu þar sem m.a. sé skert á skilum milli vinnu og einkalífs starfsfólks.

Vinnutímastyttingu hrint í framkvæmd á næsta ári

Í þeim hluta nýgerðra kjarasamninga sem snýr að vinnutímastyttingu lýsa samningsaðilar sig sammála um að ná megi fram gagnkvæmum ávinningi launþega og launagreiðenda með breyttum og betri vinnutíma. Með þessu skrefi sé stuðlað að bættri vinnustaðamenningu, betri nýtingu vinnutíma, aukinni skilvirkni, auknum gæðum þjónustu, gagnkvæmur sveigjanleiki verði betur tryggður, stuðlað að bættem lífskjörum og síðast en ekki síst er í samkomulaginu talað um að stuðlað sé að samræmingu fjölskyldu- og athafnalífs með þessum breytingum.

Í samkomulaginu segir að innleiðingarhópur samningsaðila verði skipaður fulltrúum frá Sambandi íslenskra sveitarfélaga, BSRB, BHM og ASÍ, einum fulltrúa frá hverjum aðila og mun hópurinn starfa á gildistíma kjarasamningsins. „Í innleiðingarhópinn má kalla til fulltrúa annarra samningsaðila og fulltrúa einstakra sveitarfélaga eftir því sem við á. Hlutverk hópsins er að útbúa leiðbeiningar og stuðningsefni til nota fyrir starfsfólk og sveitarfélög/stofnanir/vinnustaði,“ segir í samkomulaginu.

Þar segir einnig að vinnustaðir sveitarfélaga hafi mjög ólík hlutverk, daglega starfsemi og ólíka samsetningu mannauðs. „Fyrir vikið er mikilvægt að stytting vinnuviku dagvinnufólks sé útfærð í nærumhverfinu. Sveitarstjórn skal eiga frumkvæði að því að hefja undirbúning breytinganna og skipa sérstakan vinnutímahóp, einn eða fleiri, að fengnum tillögum starfsfólks og í samræmi við leiðbeiningar innleiðingarhóps. Hópurinn þarf að endurspeglja fjölbreytileika starfa og mismunandi aðstæður starfsfólks.“

Almenn vinnutímastytting um næstu áramót

Heimilt er með sérstöku samkomulagi meirihluta starfsfólks sveitarfélags/stofnunar/vinnustaðar að stytta vinnuvikuna með því að laga vinnutíma að þörfum vinnustaðar og starfsfólks. Við gerð samkomulagsins skal taka mið af eðli starfsemi, skipulagi og/eða öðru því sem gefur vinnustað sérstöðu. Styttingin getur náð allt að 4 stundum á viku, úr 40 stunda vinnuviku í allt að 36 virkar vinnustundir fyrir starfsfólk í 100% starfshlutfalli. Vinnutími starfsmanna í hlutastarfi styttest hlutfallslega.

„Þegar samkomulag liggur fyrir í sveitarfélagi sendir það heildaryfirlit vinnutímasamkomulaga til innleiðingarhóps. Gert er ráð fyrir að niðurstaða samtals liggi fyrir 1. október 2020 og að nýtt fyrirkomulag vinnutíma taki gildi eigi síðar en 1. janúar 2021.“

Breyting á skipulagi vinnutíma á að öðru óbreyttu ekki að leiða til breytinga á launum eða launakostnaði sveitarfélaga. Jafnframt er forsenda breytinganna að starfsemi vinnustaðarins raskist ekki og að opinber þjónusta sé af sömu eða betri gæðum og áður.

Fyrir lok samningstímans skulu aðilar kjarasamnings þessa leggja sameiginlegt mat á áhrif breytinganna og hvort núverandi framsetning á ákvæðum vinnutíma í kjarasamningi falli best að framtíðarskipulagi, starfsumhverfi sveitarfélaga og að fyrrgreindum markmiðum hafi verið náð.“

Mesta vinnutímabreyting í hálfa öld

Í nýgerðum kjarasamningum aðildarfélaga BSRB og viðsemjenda náðist árangur í styttingu vinnuvikunnar sem var það atriði sem félagsmenn lögðu hvað mesta áherslu á í kröfugerð sinni við upphaf viðræðna fyrir rösku ári síðan. Þetta samkomulag er um leið ákvörðun um mestu vinnutímabreytingu á íslenskum vinnumarkaði í hálfa öld.

Allir hópar sem samningarnir taka til geta stytst vinnuviku sína úr 40 stundum í allt að 36. Útfærsla styttingarinnar fyrir vaktavinnufólk er þó þannig að fólk sem t.d. gengur þrískiptar vaktir getur stytst sína vinnuviku í 32 stundir. Þar er um að ræða fólk sem er í starfi sínu á dag-, kvöld- og næturvöktum. Opinberir starfsmenn hafa til fjölda ára barist fyrir því að viðurkennt verði í samningum að vinnuvika vaktavinnufólks verði styttri en þeirra sem eingöngu vinna í dagvinnu.

Með samningnum er því viðurkennt að 80 prósent starf í vaktavinnu jafngildir 100 prósent starfi í dagvinnu. Staðreyndin er líka sú að flestir starfsmenn í fjölmönnum stéttum vaktavinnufólks treysta sér ekki til að vinna í hærra starfshlutfalli vegna álags sem fylgir vaktavinnunni.

Þetta þýðir einnig að þeir sem eru í 80 prósent starfshlutfalli á þrískiptum vöktum í dag geta breytt starfshlutfalli sínu í 100 prósent. Þeir sem eru í lægra starfshlutfalli í dag geta unnið jafn mikið en hækkað starfshlutfall sitt og hækkað þar með laun sín. Áfram verður greitt vaktaálag fyrir vinnu utan dagvinnutíma en álag á á næturvöktum verður hækkað. Nýr launaflokkur, vaktahvati, verður greiddur til að umbuna betur fyrir þegar fólk er að mæta á fjölbreyttar vaktir.

Fólk sem vinnur í dag
á þrískiptum vöktum á
möguleika á að stytta
vinnuviku sína úr 40
stundum í 32 stundir.

STYTTING VINNUTÍMA DÆMI

Allt að 4 tíma stytting

Með breytingum á verklagi má ná fram styttri vinnutíma án þess að þæfi hafi áhrif á afköst. Þannig getur vinnutími stýrt um allt að 4 stundir á hverjum vinnustað. Starfsfólk skipuleggur og gæðir allvæði um hver stytting verður frá 65 mín á viku og allt að 4 klst á viku.

I. Hefðbundin neysluhlé eru hluti af vinnutímanum og eru því ekki á forræði starfsmannsins. Skipulagið gerir ráð fyrir að samfella sé í vinnudeginum.

• Dagleg stytting

- Hver vinnudagur stytstur í upphafi eða lok dags og hefðbundin neysluhlé eru hluti af vinnutímanum.

Dæmi: Vinnutími kl. 8:00 -15:12.

• Vikuleg stytting

- Samfelld stytting tekin út á einum vinnudegi í viku og hefðbundin neysluhlé eru hluti af vinnutímanum.

Dæmi: Starfsmaður vinnur kl. 8:00-16:00 fjóra daga vikunnar en einn dag í viku er vinnutíminn kl. 8:00-12:00.

• Hálfsmánaðarleg stytting

- Samfelld stytting tekin út sem frídagur hálfsmánaðalega og hefðbundin neysluhlé eru hluti af vinnudeginum.

Dæmi: Starfsmaður vinnur níu daga kl. 8:00-16:00 en er í fríi tíunda vinnudaginn.

II. Stytting vinnutíma um 13 mínútur á dag eða 65 mínútur á viku. Neysluhlé teljast ekki til vinnutíma þar sem þau eru á forræði starfsmanns til ráðstöfunar að vild.

• Dagleg stytting

- Hver vinnudagur stytstur í upphafi eða lok dags og starfsmaður tekur hefðbundin neysluhlé s.s. 35 mín. í matartíma sem eru ekki hluti af vinnudeginum.

Dæmi: Vinnutími kl. 8:00-15:47.

• Vikuleg stytting

- Samfelld stytting tekin út á einum vinnudegi í viku og hefðbundin neysluhlé s.s. 35 mín. í matartíma eru ekki hluti af vinnudeginum.

Dæmi: Starfsmaður vinnur kl. 8:00-16:00 fjóra daga vikunnar en einn dag í viku er vinnutíminn kl. 8:00-14:55.

• Hálfsmánaðarleg stytting

- Samfelld stytting tekin út sem frídagur hálfsmánaðarlega og hefðbundin neysluhlé s.s. 35 mín í matartíma eru ekki hluti af vinnudeginum.

Dæmi: Starfsmaður vinnur níu daga kl. 8:00-16:00 en tíunda daginn kl. 8:00-13:50.

III. Vinnutímanefndir geta einnig lagt til aðrar útfærslur og/eða fleiri en eina af framangreindum leiðum, þegar því er við komið með tilliti til þarfa sveitarfélags/stofnunar/vinnustaðar og geta starfsmenn þá valið um útfærslu.

Kjarasamningsbiðin endalausa

Félagsmenn Kjarar á fundi. Líkt og hjá öðrum aðildarfélögum BSRB var góð þátttaka í atkvæðagreiðslu um verkfallsaðgerðir.

Í aðdraganda aðalfundar Kjarar fyrir réttu ári lá kröfugerð vegna kjarasamninga fyrir og væntingar voru uppi um að samningum yrði náð á vormánuðum eða í síðasta lagi fyrir sumarfrí í fyrra. Líkt og getið var um í fréttabréfinu í mars í fyrra þótti sýnt að niðurstaða kjarasamninga á almennum markaði hefði mikið um að segja hvenær kraftur kæmist í viðræður á opinbera markaðnum. Þegar Lífskjarasamningarnir voru að baki bjuggust samninganefndir aðildarfélaganna BSRB við að skriður kæmist á málin en svo varð hreint ekki.

Tugir funda en enginn árangur

Í stuttu máli má segja að síðustu 12 mánuðir hafi verið tími vonbrigða fyrir samninganefndir, stjórnir félaganna innan BSRB og síðast en ekki síst félagsmennina sjálfa sem sýndu sinn hug með mjög skýrum hætti í kosningu nú í febrúar um boðun verkfalls. Eftir að í raun hafði lítið sem ekkert gerst í kjaraviðræðum í sumarlök var deilunni vísað til ríkissáttasemjara. Það er til marks um hægaganginn í viðræðunum að samninganefndir Kjarar og Sambands

sveitarfélaga hittust á 29 fundum á síðasta ári með hverfandi litlum árangri. Hafa verður í huga að stærstu málin í samningunum voru hjá BSRB fyrir hönd aðildarfélaganna, þ.e. vinnutímastyttingin, launaskriðstryggingin og jöfnun launa milli markaða.

Hingað og ekki lengra!

Einu bæturnar sem félagsmenn fengu frá því kjarasamningur þeirra rann út þann 1. apríl í fyrra var 105.000 kr. eingreiðsla inn á komandi kjarasamninga. Þegar kom fram í janúar var skýrt af hálfu aðildarfélaganna BSRB að auka þyrfti þrýsting við samningaborðið og óska eftir dómi félagsmanna á gangi kjaraviðræðna. Þeirra skoðun birtist síðan í úrslitum atkvæðagreiðslu um verkfallsaðgerðir sem hæfust 9. mars en yfirgnæfandi meirihluti félagsmanna allra aðildarfélaganna BSRB samþykkti verkfallsboðun eða 87,6%. Skilaboðin með öðrum orðum mjög skýr: hingað og ekki lengra!

Félagsmenn samstíga um verkfallsboðun

Greidd voru atkvæði um verkfallsaðgerðir hjá hópum félagsmanna Kjarar nú í febrúar, annars vegar hjá starfsmönnum sveitarfélaga, Sambandi sveitarfélaga á Vesturlandi, Sorpurðun Vesturlands og hins vegar hjá félagsmönnum sem starfa hjá Heilbrigðisstofnun Norðurlands.

Niðurstöður í báðum hópum voru mjög eindregnar og skýrar. Þátttaka hjá starfsmönnum sveitarfélaga var um

69,4% en 697 félagsmenn voru á kjörskrá. Af þeim sem tóku afstöðu samþykktu 93%, eða 450, boðun verkfalls. Átján sögðu nei og 16 seðlar voru auðir.

Þátttakan var enn meiri, eða 83,3% hjá félagsmönnum í starfi hjá HSN. Á kjörskrá voru 44 félagsmenn og sögðu 88% þeirra, eða 44, já við verkfalli. Tveir sögðu nei og fjórir seðlar voru auðir.

Kjaramálin | Hvað segja félagsmenn?

Anna Katarzyna Szafraniec starfar í leikskólanum Ársölum á Sauðárkróki.

Verkfallsboðun var nauðsynleg

Segir Anna Katarzyna Szafraniec, leikskólastarfsmaður á Sauðárkróki

„Launahækkarnir sem við erum að berjast fyrir eru litlar í samanburði við það sem við heyrum að fólk í hærri stöðum hafi verið að fá á undanförunum árum. Miðað við það er bara hlægilegt að við þurfum að bíða mánuðum saman og boða til verkfalls til að knýja fram kjarasamning. Ég hef alveg skilning á að ekki séu greidd sömu laun til okkar sem erum ófaglærð og hinna sem eru faglærðir. En við verðum líka að geta lifað af okkar launum. Stór hópur þeirra lægst launuðu nær ekki endum saman á meðan aðrir þjóðfélagshópar eru að drukkna í peningum. Munurinn á milli þessara hópa hefur aukist síðustu ár. Þess vegna var ég sammála því að boða til verkfallsaðgerða. Þetta getur ekki gengið svona,“ segir Anna Katarzyna Szafraniec, starfsmaður á leikskólanum Ársölum á Sauðárkróki.

„Ég er búin að vinna á leikskóla í 12 ár og mér finnst erfiðara að lifa af laununum í dag en var fyrir 10-12 árum. Til að geta leyft mér að gera eitthvað aukalega með börnunum tek ég aukavinnu, bæði í sundþjálfun og á veitingastað. Það verð ég að gera til hafa aðeins meira milli handanna. Ég vil sjá raunverulegar kjarabætur, ekki hækkun launa sem hverfur svo með hærri verðbólgu eins og oft hefur gerst.“

Við höfum verið alltof þolinmóð

Segir Ómar Örn Jónsson, húsvörður í Glerárskóla á Akureyri

„Staðan er óboðleg. Við höfum verið kjarasamningslaus í tæpt ár og lítið sem ekkert gerst,“ segir Ómar Örn Jónsson, húsvörður í Glerárskóla á Akureyri og félagsmaður Kjalar.

„Eftir því sem ég hef fylgst með framvindunni síðustu mánuði þá hefur tregðan til samningsgerðar virst vera meiri sveitarfélagamegin við borðið. Við höfum lagt mikla áherslu á styttingu vinnuvikunnar í þessum samningum og vinna við þá útfærslu hefur gengið mjög hægt. Þetta er ekki gott. Maður er orðinn svolítið langeygur eftir þeim launaleiðréttingum sem fyrir löngu hefðu verið komnar ef kjarasamningar hefðu ekki dregist svona úr hófi. Þegar ekki er samið svo mánuðum skiptir þá getur ekki öðruvísi farið en það komi niður á kaupmætti launa hjá fólki. Mér finnst í raun ótækt að það sé yfir höfuð hægt að halda kjarasamningagerð í svona fari í langan tíma eftir að kjarasamningur er útrunninn. Persónulega fannst mér í aðdraganda kjaraviðræðna mikilvægt að sækja á vinnutímastyttinguna því hún færir okkur meiri tíma með fjölskyldunni. En auðvitað er baráttumálið að fá krónutöluhækkun enda grunnlaunin ekkert til að hrópa húrra fyrir. Ég var algjörlega sammála boðun verkfalls hjá okkur og þó fyrr hefði verið. Við hefðum að mínu mati mátt fara fyrir í undirbúning verkfalls. Við höfum verið alltof þolinmóð.“

Ómar Örn Jónsson í vinnu sinni í Glerárskóla.

Ingunn Jóhannesdóttir í Borgarnesi hefur setið í stjórn Kjalar 16 ár

Lærdómsríkt og skemmtilegt

Ingunn Jóhannesdóttir, forstöðumaður Íþróttamiðstöðva Borgarbyggðar

„Þátttakan í félags- og stjórnarstarfi Kjalar hefur mér þótt mjög lærdómsrík og skemmtileg. Þó margt kunni að vera framandi í fyrstu þegar fólk fer inn á þennan vettvang þá lærist þetta fljótt. Ég hvet því félagsmenn okkar óhikað til að bjóða fram sína starfskrafta fyrir félagið. Það geta allir tekið þátt, sama hvaða bakgrunn þeir hafa,“ segir Ingunn Jóhannesdóttir, sem setið hefur í stjórn Kjalar stéttarfélags frá stofnun árið 2004. Ingunn er forstöðumaður Íþróttamiðstöðva Borgarbyggðar og var áður trúnaðarmaður í Starfsmannafélagi Borgarness sem var eitt þeirra félaga sem sameinaðist inn í Kjöl. Ingunn segir eilíft en jafnframt mjög mikilvægt verkefni að efla áhuga félagsmanna á félagsstarfinu og hvetja þá til að nýta sér þá þjónustu sem félagið veitir.

„Ég var á sínum tíma hvött til að gefa kost á mér til trúnaðarstarfa innan Kjalar og sagt að þetta væri gefandi starf. Og það hefur gengið eftir,“ segir Ingunn en viðurkennir að í byrjun sé margt að læra um starfsemi stéttarfélaga og verkefni sem þau fáist við.

„Eftir fyrstu 2-3 árin þá verður þetta mun auðveldara. En maður verður margs fróðari að starfa í stjórn og sinna öðrum verkefnum í svona félagi, það er ekki spurning.“

Styrkirnir skipta alla máli

Auk þess að sitja í stjórn Kjalar er Ingunn í stjórn styrktarsjóðs félagsins sem félagsmenn geta sótt í. Hún segir að stöðugt þurfi að leggja áherslu á að ná til félagsmanna með upplýsingar um þjónustu félagsins.

„Of margir athuga ekki um sinn rétt hjá stéttarfélaginu, hvað það geti t.d. gert þegar kemur að veikindum, styrkjum eða öðru slíku. Orlofshúsamálin eru kannski sá hluti starfsemi félagsins sem er ofarlega í huga flestra félagsmanna og þar á eftir koma styrkirnir. Félagið býður fjölbreytta styrki, bæði vegna t.d. veikinda en einnig fyrirbyggjandi styrki, s.s. líkamsræktarstyrki, styrki til heilsuskoðana og ýmislegt fleira. Allir skipta þessir styrkir máli í heimilisbókhaldinu hjá fólki þannig að ég skora á félagsmenn að kynna sér hjá félaginu hvað er í boði og nýta sér styrkina,“ segir Ingunn.

Tónninn harðari en oft áður

Á tímum sem þessum þegar kjaramálin eru í brennidepli segir Ingunn að vitund félagsmanna um félagið og starf þess verði meiri. Enda sé eitt af mikilvægustu verkefnum félagsins að standa að kjarasamningsgerð.

„Ég finn að fólk er mjög mikið að velta kjaramálunum fyrir sér. Fólk var mjög fylgjandi verkfalli núna og talar um að nú eigi ekki að gefa neitt eftir, enda hafa viðræður staðið í mjög langan tíma án árangurs. Mér finnst fleiri hafa áhuga á kjaramálunum en oft hefur verið og tónninn harðari. Áherslan hjá okkar fólki er rík á vinnutímastyttinguna og ég finn til dæmis að vaktavinnufólk á mínum vinnustað hér í Íþróttahúsinu er mjög spennt fyrir þeim þætti samninganna,“ segir Ingunn. Undir hennar starfssvið heyrar íþróttamannvirki Borgarbyggðar og stærsti kjarninn er íþróttahúsið og sundlaugin í Borgarnesi. „Aðsóknin hjá okkur eykst stöðugt í þreksalnum og er einnig mikil hér í sundlauginni. Hingað í Íþróttahúsið og sundlauginna koma 130-140.000 manns á ári.“

Bókasöfn eru menningarhús

Segir Katharina Schneider, forstöðumaður Bókasafns Austur-Húnavatnssýslu

„Þó rafræn bókaútgáfa og vinsældir hljóðbóka hafi aukist mikið þá hef ég engar áhyggjur af því að þær ryðji prentuðum bókum burt. Slíkt er fyrst og fremst viðbót,“ segir Katharina Schneider, forstöðumaður Bókasafns Austur-Húnavatnssýslu á Blönduósi. Katharina er félagsmaður Kjarar stéttarfélags og hefur stýrt safninu í 12 ár.

Fluttist til Íslands að loknu háskólanámi

„Hér byrjaði ég að vinna þegar ég flutti til Íslands árið 2007 en ég varð síðan forstöðumaður safnsins árið eftir,“ segir Katharina. Hingað til lands kom hún frá Stuttgart þar sem hún er fædd og uppalin. Hún lauk meistargráðu í sagnfræði og bókmenntafræði í Þýskalandi á sínum tíma og diplómagráðu í bókasafns- og upplýsingafræði við Háskóla Íslands eftir að hún settist hér að.

„Fyrst kom ég til Íslands til að vinna á sveitabæ hér í Húnavatnssýslu en síðan fór ég aftur heim og lauk háskólanámi áður en ég fluttist til Íslands. Hér á ég mína fjölskyldu og líður mjög vel á Blönduósi,“ segir Katharina.

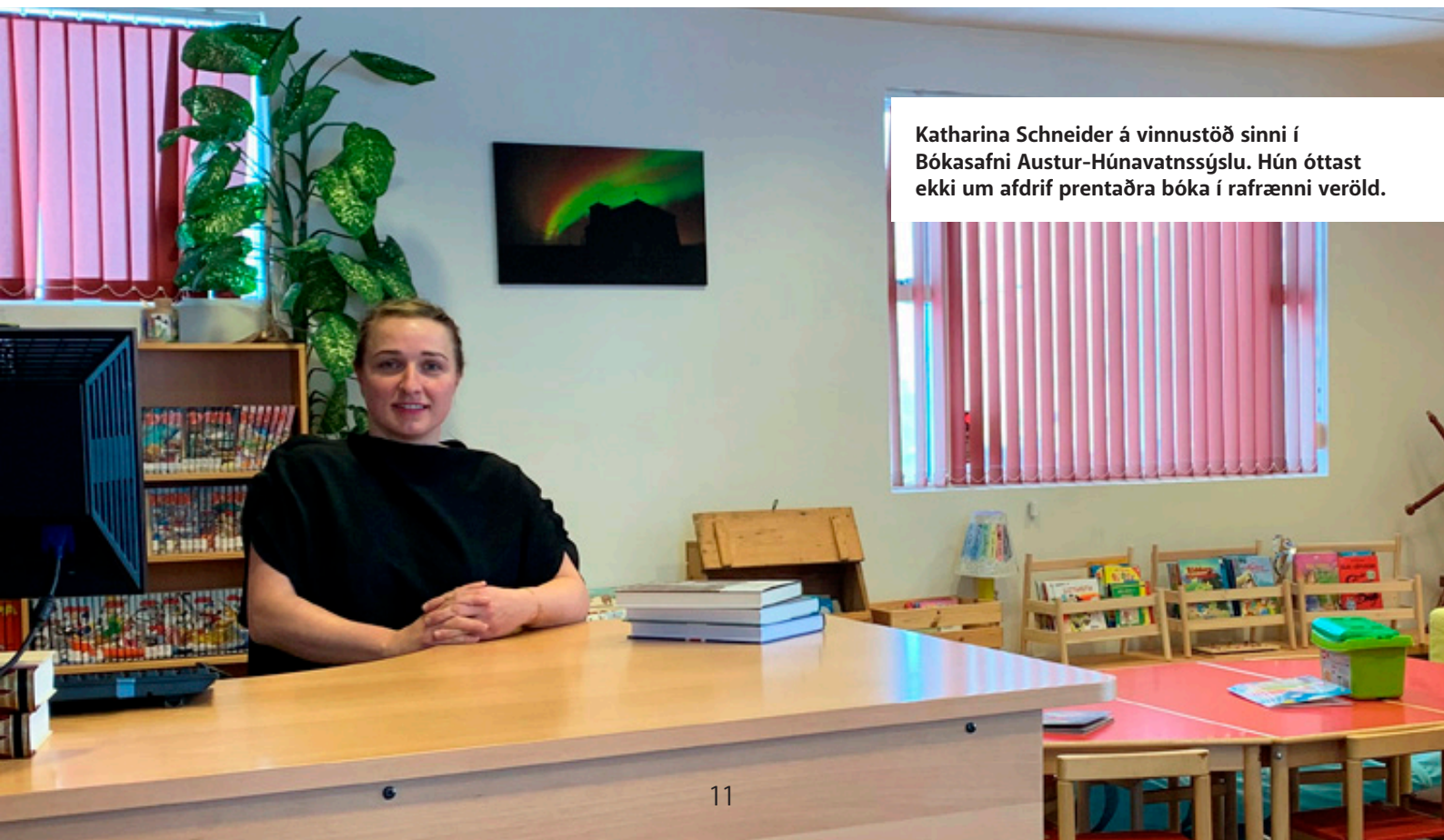
Færri útlán en fleiri gestir

Í heimi þar sem upplýsingamiðlun með rafrænum hætti

þróast hratt er áleitin spurning hvernig bókinni muni reiða af. Þessi þróun hefur nú þegar haft mikil áhrif á starf bókasafna og mun halda áfram.

„Við sjáum mikla breytingu á starfi bókasafna. Hefðbundnum útlánnum bóka hefur fækkað síðustu ár en á hinn bóginn eru æ fleiri sem nýta sér aðra þjónustu. Að starfa á bókasafni snýst sífellt minna um að safna bókum og varðveita þær. Almenningsbókasöfn í dag eru upplýsinga- og menningarstofnanir með margbreytilega starfsemi. Starf mitt er því fjölbreytt og snýst til dæmis um að skipuleggja viðburði á bókasafninu, bókakynningar, ljósmyndasýningar, upplestur og svo framvegis. Síðan er hluti af mínu starfi að halda utan um upplýsingamiðlun safnsins á netinu og loks má nefna að margir koma á bókasafnið með fyrirspurnir um einhverjar ákveðnar upplýsingar eða beiðni um aðstoð við að finna upplýsingar á netinu. Enn aðrir koma á safnið til að finna sér afþreyingu, spila spil með börnunum, lesa tímarit eða þess háttar. Þó að hefðbundnum útlánnum bóka hafi fækkað með árunum almennt séð þá fjölgar gestum safnanna milli ára og það segir talsvert um þá breytingu sem orðið hefur á okkar starfsemi,“ segir Katharina.

Katharina Schneider á vinnustöð sinni í Bókasafni Austur-Húnavatnssýslu. Hún óttast ekki um afdrif prentaðra bóka í rafrænni veröld.

AÐALFUNDUR

**Aðalfundur Kjarar stéttarfélags
starfsmanna í almannabjónustu
verður haldinn fimmtudaginn
19. mars 2020 kl. 19:30
í Hömrum í menningarhúsinu Hofi
á Akureyri.**

Dagskrá:

- 1 Skýrsla stjórnar um starfsemi félagsins á síðastliðnu ári.
- 2 Endurskoðaðir reikningar félagsins fyrir síðastliðið ár lagðir fram til afgreiðslu.
 - i. Félagssjóður.
 - ii. Orlofssjóður.
- 3 Afgreiðsla tillagna til lagabreytinga.
- 4 Úrslit allsherjaratkvæðagreiðslu í stjórnarkjöri kynnt.
- 5 Kosning löggilts endurskoðanda félagsreikninga, tveggja skoðunarmanna og tveggja til vara.
- 6 Kosning þriggja fulltrúa í kjörstjórn og jafnmargra til vara.
- 7 Ákvörðun um árgjald félagsmanna og skiptingu þess milli sjóða.
- 8 Málefni starfsmenntunarsjóðs samkvæmt reglum sjóðsins.
- 9 Málefni vinnudeilusjóðs samkvæmt reglugerð sjóðsins.
- 10 Afgreiðsla fjárhagsáætlunar næsta árs.
- 11 Kjaramál.
- 12 Önnur mál.

Fundurinn er pappírslaus en öll fundargögn eru aðgengileg á heimasíðu félagsins **www.kjolur.is**

Happdrættisvinningar á fundinum í boði félags- og orlofssjóðs Kjarar:
Sex páskaegg
Flugávísun Icelandair að andvirði 30.000 kr.

Að fundarstörfum loknum verður
„Tina Turner
Power Show“

